

kræver Forandringen Lovhjemmel. Ogsaa i denne Henseende er der megen væsentlig Forskel, og jeg afviser paa Forhaand med Bestemthed det Forlangende, at det, som de private Anstalter kunne gøre og love, skal ogsaa Anstalten kunne gøre og love — eller rettere Love og gøre, thi det er ikke altid, de to Ting falde sammen, navnlig ikke for Forsikrings selskabernes Vedkommende. Jeg skal villig erkende, at Statsanstalten i Konkurrencen med de private Anstalter, navnlig med de fremmede Anstalter, aldrig vi kunne hamle op med dem i gode Udsigter, gode Løfter til indtrædende Interessenter. Der vil og bør Statsanstalten altid staa tilbage, og staa meget væsentlig tilbage, idet det ikke er sømmeligt for Statsanstalten at bruge de samme Midler for at fange — Liv tror jeg, et æret Medlem (Det. Hansen) kaldte det; man kunde ogsaa sige for at fange sig, som de private Anstalter kunne tillade sig eller i alt Fald — jeg vil ikke sige nogen — kunne antages at benytte sig af. I øvrigt forekommer det mig at være et noget tvivlsomt Spørgsmaal, om det egentlig er Statsanstaltens Opgave at indrette sig saaledes, at den kan trængre andre Konkurrenter til Side. Det forekommer mig at være meget tvivlsomt, om det egentlig er den Opgave, som har været Meningen i 1870, den Gang Anstalten blev oprettet. Hvad der utvivlsomt har været Meningen, det har været det at byde en fuldstændig sikker Forsikringsanstalt for Statens Borgere og ikke mindst for Statens Embedsmænd, som man tvang til at benytte Anstalten. Det er aldeles utvivlsomt, at det har været Hovedøjemedet at byde det danske Samsund en fuldstændig sikker Forsikringsanstalt. Mere tvivlsomt forekommer det mig derimod at kunne være, at Meningen har været den, at man vilde byde saadanne Forsikringsvilkkaar, som vilde udelukke andre solide Forsikringsanstalter fra Konkurrencen. Hvad man utvivlsomt, foruden at byde en fuldkommen sikker Forsikring, har haft for Øje i 1870 ved Lovens Fremkomst, det er at byde en billig Forsikring, en Forsikring, som ikke skulde være beregnet paa at give Staten nogen særlig Fordel og at byde en Forsikring, der var saa billig, som den overhovedet kunde bydes, naar Hensynet til Statens Sikkerhed og eventuelle Ansvar for Virksomheden skulde tilsigtes. Det har, tror jeg, utvivlsomt været Meningen. Skulde man nu gaa videre, og vil man sige, at det, at lade Borgerne forsikre sig i fremmede Anstalter, om hvis Soliditet næppe ret mange have nogen Forestilling — eller man kunde ogsaa udtrykke det saaledes, at de lade sig lokke gennem højt løn-

nede Agenter til at træde ind i Kontraktforhold, hvis Indhold i Virkeligheden ikke er dem fuldt klart —, er et saadant Spil, som man maa ønske at kunne modarbejde, ser jeg ikke rettere, end at det dog egentlig ikke er ved at bringe umiddelbare Øfre med Hensyn til Sikkerheden for Statsanstalten eller Øfre i den Retning, at Garantien skulde blive nødt til at støtte Statsanstalten, at dette skulde ikke være. Det skulde ikke være ved uforholdsmæssig billige Vilkkaar fra Statsanstaltens Side, at man skulde værne Landets Borgere mod at blive lokkede ind i usikre Foretagender af den Art. Jeg ser derfor ikke rettere, end at det vilde være langt hensigtsmæssigere at følge den Vej, som det ærede 4de Medlem for 1ste Areds (Det. Hansen) allerede ved Behandlingen af Bonusloven antydede, og som han yderligere i Dag ogsaa gjorde opmærksom paa, den Vej nemlig, at regulere Forholdet til og at føre Tilsyn med disse udenlandske Selskaber. Det er et Spørgsmaal, som slet ikke er mig fremmed. Det har foreligget for mig tidligere, og det er i dette Øjeblik under Overvejelse i et andet Ministerium, for hvilket det egentlig ligger nærmere end for Finansministeriet, nemlig i Indenrigsministeriet. Thi skal det betragtes som lovlig Næringsdrift her i Landet at formaa Folk til at træde ind i disse fremmede Selskaber, ser jeg ikke rettere, end at det maa blive Næringsministeren, hvem det nærmest vedkommer at regulere dette Forhold. Man vil ogsaa kunne se Sagen paa en anden Maade; man vil kunne sige som saa, at ligesom man forbyder Kollektion af fremmede Lotterier her i Landet, vil man kunne komme til at forbyde disse Assurance selskaber, som i Virkeligheden ere Kollektioner for de fremmede Selskaber. Herpaa skal jeg dog ikke komme nærmere ind. Jeg har blot villet gøre den Bemærkning her, fordi det ikke skulde staa saaledes, som om denne Tanke først var fremtraadt her som noget nyt, som ikke tidligere var overbejst, idet jeg gentager, at det netop er et Spørgsmaal, som er under Overvejelse i Ministeriet.

Jeg ser ikke rettere, end at vil man være — ja, det er ikke noget høfligt Udtryk, men det er saa betegnende — en Daarernes Formynder ogsaa i dette Forhold, holde Folk fra at indlade sig paa usikre Spekulationer, usikre Forretninger, Forretninger, som de vanskelig selv kunne overse, endlige at de have nogen Sikkerhed for, at den anden Parts Forpligtelser fuldt ud vilde blive opfyldte, og, naar de ikke blive opfyldte, det da vil være vanskeligt paa det fremmede Sted at sætte Retten igennem, ja, vil man